

Undersökande frågor för intervju lärare/mentor och elev

Syfte:

- Att få djupare insikter om elevernas lärande och deras erfarenheter av det vi vuxna gör i skolan.
- Att få återkoppling från eleverna om i vilken utsträckning de känner att de har en god relation till vuxna i skolan.
- Att utveckla en förståelse i vilken utsträckning eleverna äger sitt eget lärande.

Efter varje frågerunda analyserar arbetslaget gemensamt vad det är eleverna berättar, hur vi i skolan bidrar till det vi hör och vad vi ska göra annorlunda för att förbättra elevernas lärande. Frågorna och metodiken är hämtade och fritt översatta från Kaser, L. & Halbert, J. 2017.¹

Råd:

Starta med bara en eller två elever med det slutliga målet att involvera så många som möjligt i klassen. Förklara för dem varför du ställer dessa frågor. Anpassa språket efter elevens ålder eller språkkunskaper. Detta är en semistrukturell intervjuteknik där det är viktigt dels att under en given period kunna gruppera många elevers svar på arbetslagsnivå, men också att kunna följa en utvecklingsprocess över tid. Så ändra inte på innehållet i frågorna!

Spela in elevernas svar och var noga med att de inte säger sitt namn. Samla arbetslaget kort därefter för att lyssna och analysera svaren och dess innebörder. Att lyssna i grupp minskar risken för att budskapet i det som eleven säger förvanskas av våra kognitiva biaser.

Fråga	Elevrespons
<p>Kan du nämna två vuxna i denna skola som tror att du kommer lyckas i livet?</p> <p>Hur visar de dig att de tror på dig?</p> <p>En viss diskussion kring vad som menas med att lyckas kan vara nödvändig. Från vårt perspektiv, att lyckas inkluderar även att fortsätta lyckas efter du lämnat skolan. När eleven är ny på skolan frågar vi efter en <i>vuxen på din förra skola som...</i></p>	

¹ Kaser, L. & Halbert, J. 2017. *The Spiral Playbook: Leading with an inquiring mindset in school systems and schools*. C21 Canada. För nedladdning <http://c21canada.org/playbook/>

<p>Vad lär du dig nu och varför är det viktigt?</p> <p>Vart är du på väg med ditt lärande?</p> <p>Se till att eleven förstår att det handlar om vad de lär sig i skolan just nu, kanske ett specifikt område inom ett ämne. Lyssna efter: Ändamålet av vad de lär sig när de beskriver det med egna ord, skillnaden mellan uppgiften (vad de gör) och syftet (vad de lär sig och varför). Lyssna om de kan koppla det till livet utanför skolan. Undersök så mycket som krävs för att få en så bra bild av deras djupförståelse.</p>	
<p>Kan du berätta för mig om hur det går med ditt lärande?</p> <p>Hur vet du hur det går för dig i ditt lärande?</p> <p>Lyssna efter: I hur stor utsträckning förstår eleverna kriterierna för hårt arbete i detta specifika område. Kan de identifiera sina egna styrkor och andra fokusområden? Har de gjort betygskriterierna till sina egna eller är de helt beroende av lärarens bedömning. Vilken slags återkoppling har de fått? Och från vem?</p>	
<p>Vad kan du göra för att komma vidare i ditt lärande?</p> <p>Berätta för mig vad nästa steg i ditt lärande är.</p> <p>Vad behöver du göra för att bli bättre på det du lär dig nu?</p> <p>Lyssna efter: Vet eleverna vad de behöver för att bli bättre inom detta specifika område, och hur de ska göra detta? Kan de tydligt uttrycka nästa steg? Kan eleven resonera om sitt eget lärande, hur utvecklad är den metakognitiva förmågan?</p>	

Om en elev inte kan namnge två vuxna på skolan rekommenderas metoden Two-by-Ten, strategi 2 i [denna länk](#).

Om att komma djupare i frågeställningarna

När elevsvaren analyseras dyker det i arbetslaget upp aningar om samband som vi behöver undersöka djupare genom att gå tillbaka till eleverna och ställa fler frågor. Dessa nya frågor behöver anpassas till det som ska undersökas men det är också viktigt att de utformas på rätt sätt.

Vi har valt att använda nedanstående mall fritt hämtad från Donhoo, J. (2019) *Kollektiv lärareffektivitet*. Primärkällan redovisas efter texten.

Checklista för undersökande processer

- *Frågan leder till nya tankesätt, inte till snabba slutsatser.*
Granska situationen på ett systematiskt sätt.
Bygg inte frågan på antaganden om situationen.
- *Frågan fokuserar på det som är önskvärt.*
Undvik att fokusera på negativa externa faktorer för elevers inläring.
Fokusera på att utveckla teamets kapacitet att arbeta med konflikter på ett produktivt sätt.
- *Frågan återföljs av berättelser.*
Försök förstå hur andra tänker om något.
Uppmuntra till fler kontextbeskrivningar.
- *Frågan är svår att besvara.*
Skapa spänning.
Dra nytta av flera olika perspektiv.

Källa: Omarbetad efter Southern, N. (2015). "Framing inquiry: The art of engaging great questions", I G. Buche & R. Marshak (Eds.), *Dialogic organization development*. Oakland, CA: Berrett-Koehler.